

REALITATEA

ANUL II, No. 33
1 Septembrie 1928

ilustrată

20 PAGINI
Apare Sâmbătă

BCU Cluj / Central University Library Cluj

NUMĂR ÎNCHINAT
PITORESCLUI
ȚINȚURILOR - ROMÂNESCII

SE 'NTORC COSAȘII DELA CÂMP...

Prețul 8 Lei

Pitoresc...

TIMP de două săptămâni prietenul meu, brazilianul, a hoinărit cu mine dealungul țării. Căldor pasionat, a privit și-a știut să privească. Acum, în gară, îmi împărtășește impresiile sale...

— ... In ceasul când se despart, ca și ceasul când se pregătesc să treacă'n altă lume, oamenii devin sinceri, fiindcă minciuna devine inutilă. Ea e un auxiliar, din nefericire prețios, și din nefericire indispensabil al civilizației noastre. Dă-mi voie, prin urmare, să-ți spun că zilele trăite printre voi n'au fost zile pierdute. Pierre Loti care-mi era mai simpatic în postura de călător, decât de scriitor, manifestase în „Doamna Crizantemă” o temere, pe care și eu, permanent vagabond, am încercat-o de multe ori: anume că globul se micșorează și, ceea ce e mai grav, se uniformizează. Oamenii se strămută ușor dintr'un loc într'altul, cu trenul, cu vaporul, cu aeroplanul, și corespundea între ei pe căile uscatului, ale apelor și ale văzduhului încât și ei și locurile pierd specificul, pierd ineditul.

Omul de afaceri e același la New-York, la Londra, la Paris, la Berlin și, deasemeni, la București. Il recunoști, așa cum poate fi recunoscut biurocratul, muncitorul, artistul.

Vom muri de urât...

De-aceia mi-a fost agreabilă surpriza când am descoperit în țara d-tale aspecte care pentru mine au fost revelatoare. Așezați istoricește la răspântia a două lumi, — oferți și din punctul de vedere al pitorescului, o interesantă îmbinare de priveliști apusene-orientale.

Bucureștii d-tale cu bulevarde și edificii de metropolă occidentală, posedă totuși la câteva minute de centru interesante vestigii de Sтамbul.

Ai făcut bine că, în drumul de la frontieră încoace, m'ai oprit din loc în loc arătând ochilor mei lucruri și oameni cari s'au întipărit adânc în mintea mea.

De pildă, T'mișoara cu gara impresionantă, cu pitoreasca viață minoritară sobră și ordonată; Severinul; cu vestigiile latine; Craiova cu edificiul a căror arhitectură e împregnată de frumoase motive; valea Olului, minunată perindare de peisagii pe care soarele le investimantă în lumini de un efect pictural inedit; gările cu țărani pitorești, cu femei și copii cari vând fructe în coșuri împletite, — succesiune de tipuri și de localități care te transportă cu gândul când în ținuturi slave, când în Orient pur, când în Occidentul grav, impozant.

Am văzut acestea, și am văzut sate cu biserică și cârciumi multe, cu țărani fata-

liști, cu atmosferă de roman rusesc; Sinaia cu vile și cu femei cochete; Brăila pe care am recunoscut-o din descrierile compatriotului vostru Panait Istrati; Galații în care pulsează viața comercială a porturilor de pretutindeni, cu oameni de afaceri, exportatori, mișiți excroci, contrabandiști, aventurieri. M'am plimbat pe Dunăre, m'am oprit în sate cu pescari lipoveni cari am născut tipul caracteristic al Rusului pravoslavnic de pe vremea când el se închina la icoana țarului și a lui Dumnezeu. M'am ospătat cu borș de pește și m'am intoxicat la o masă oficială.

Am văzut regiunea petroliferă, — izvoare cu lichid negru, care se transformă în aur scilpitor, — și, după ce am admirat un alt răsărit, un alt apus de soare, un alt peisaj câmpenesc, alte jocuri și alte vestiminte, după ce, cu alte cuvinte, mi-au fost reținute privirile de aspecte care mi-aduceau aminte că mă aflu la răspântia Orientului,

m'am pomenit deodată în regiunea cea mai avansată industrialicește, la Reșița, formidabilă uzină cu furnale care se înalță sprintene spre cer și care dovedesc că țara voastră a încetat de-a mai fi doar agricolă.

Prezentați acele elemente de natură să intereseze, să impresioneze prin amestecul de rafinat și rustic, prin vestigiile trecutului și prin eforturile de occidentalizare, prin varietatea peisagului care rezumă parcă frumusețile risipite dealungul și dealatul pământului.

Dar, nu te supăra: ce-ai făcut voi spre a pune în valoare aceste bogății și aceste frumuseți? Intrucât mâna voastră le-a sporit, intrucât răvna voastră le-a valorificat?

...N'am răspuns prietenului meu. Trenul pleca. Nu știu, de altminteri, ce-aș fi putut să-i spun.

ION PAS

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

ATMOSFERA impresionantă în care a fost semnat pactul Kellogg de către reprezentanții tuturor Statelor dovedește încă odată hotărârea fermă a guvernanților, — mandatarii ai voinței popoarelor pe cari le reprezintă, — de a desăvârși opera grandioasă impusă de comandamentele civilizației: pacea generală și permanentă.

Pactul Kellogg e un legământ a cărui încălcare atrage după sine excluderea din concertul statelor călăuzite de hotărârea armoniei obștești. În locul coalițiilor fățișe sau ascunse de altădată, — încheiate cu intenții războinice, — avem astăzi o mare coaliție încheiată cu intenția permanentizării bunelor raporturi între popoare.

— „Să nu mai fie război!” poferau până mai ieri vizionarii.

— „Să nu mai fie război, nu va mai fi război!” afirmă conducătorii națiunilor lovite de război, indiferent dacă au participat la el sau nu, dacă au fost biruitoare sau dacă au ieșit învinse.

Căci s'a dovedit peremptoriu, cu ultima încercare dintre națiuni, că războiul lovește deopotrivă toate națiunile, ele fiind legate printr'o rețea complexă de interese cari se impun a fi menajate de către toți în interesul tuturor.

Statele-Unite cari au oferit Europei, cu zece ani în urmă, cele patrușprezece puncte ale lui Wilson, oferă și impun astăzi pactul Kellogg. Două daruri pe cari Europa, pe

cari lumea întreagă, le-au primit cu bucurie și cu recunoștință.

PE ecranul actualității românești: înstruirea fraudelor din Dâmbovița și isprăvile banditului Bălan.

Terente, Munteanu, Tomescu...

În fiecare an un nou bandit care terorizează o regiune sau mai multe, care aține drumul mare și care cade în cele din urmă încolțit și răpus ca o fiară.

Banditul Bălan și-a întrecut însă predecesorii prin cruzimea de fiară. Crimele sale multe la număr, au fost nemotivate. Alți tâlhari jefuiau și nu ucideau decât în extremis. Banditul ardelean ucide cu o voluptate de bestie. Te cutremuri și te întrebi de unde ferocitatea aceasta, deslănțuirea aceasta de instincte de fiară la un individ născut într'un sat cu oameni cumsecade, în mijlocul naturii, care pune în suflet și în priviri un strop din albastrul cerului unde tronează, blând și iertător, Dumnezeu...

SUS cortina!

Se deschid teatrele. S'a isprăvit canța. Grădinile de vară încep să se închidă. În locul spectacolului de ușor amuzament, se anunță o stagiune cu un repertoriu, a cărui alegere dovedește înțelegerea completă a rolului pe care teatrul poate să-l joace ca factor cultural.

Să urmărim desfășurarea stagiunii, care începe mâine seară.

În ziua de 17 August a sosit la Varșovia d-ra D'Orange, amazona franceză care-și continuă raidul Paris - București-Varșovia, acompaniată de un grup de sportivi.

D. general Broșteanu (x), comandantul reg. 2 grăniceri, a oferit un banchet ofițerilor din reg. 2 grăniceri aflați la Mangalia, cu prilejul sărbătoririi a 30 ani de căsătorie.

DEZARMARE!!!

La 28 August, s'a semnat la Paris pactul KELLOG, pentru proscriserea războiului. Instantanele noastre, reprezintă câte-va paragrafe din tratat. Restul, vor binevoi onor. cititorii să și-l inchipuiască singuri.

Manevre aeriene în Statele Unite.

Infirmiere engleze, fac exerciții de salvare, cu măști pentru gaze.

Sus: Un aspirator de șgomote al artileriei japoneze, pentru semnalarea apariției avioanelor.

La stânga: Mitraliera germană, la lucru.

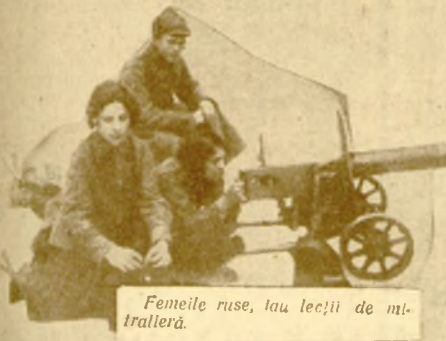
Ultimul model de mitralieră americană.

Defilarea unei companii de femei, cu măști contra gazelor, la o paradă în Moscova.

Ultimul model englez de bombă, care se lansează din avion.

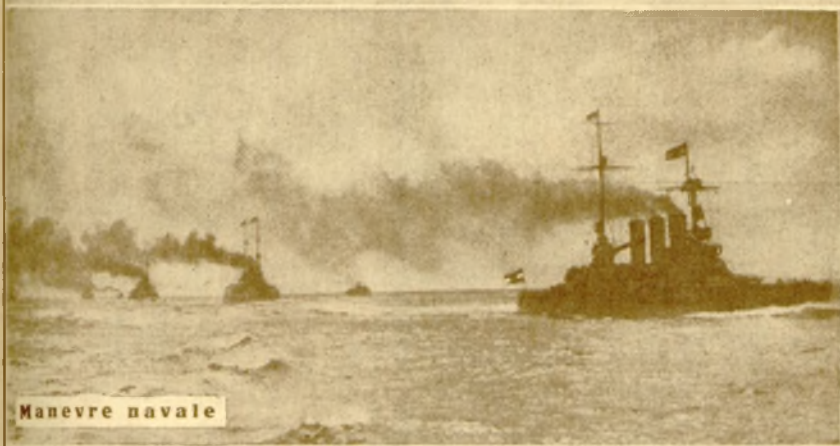
Femeile ruse, iau lecții de mitralieră.

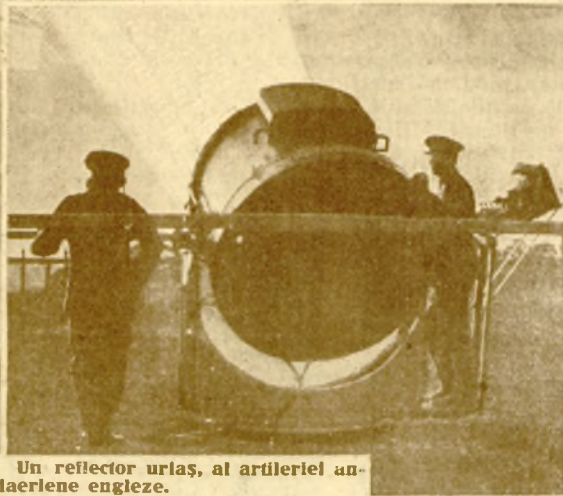
Tankuri engleze

Instructor militar rus, predă tineretului mânăuirea granatelor.

Manevre navale

Un reflector urlaș, al artileriei anti-aeriene engleze.

Cine a fost primul prinț al Galilor

Se știe, că acest titlu îl poartă moștenitorul tronului englez. El datează de la sfârșitul secolului al 13-lea, când locuitorii provinciei Galia, din Anglia, nu vroiau să

recunoască și de suveran al lor, pe regele Eduard I, al Marii Britanii.

Acesta văzând că nu o va scoate la capăt, cu vitejii Gali, le propuse următoarele: să accepte de rege un prinț născut în provincia lor, care să nu știe o boabă englezească și a cărui viață să fie fără pată. Galii acceptară. Și pe cine credeți că le-

prezintă șiretul rege?

Pe însuși liul său, născut în castelul Carnavon, provincia Galia, numai de câteva zile.

Astfel noul rege nici nu vorbea englezește, nici nu avea nimic de ascuns din viața sa și nici nu se născuse în altă parte.

Pitorescul românesc. Prin obiectiv...

FOTOGENIE ȘI FRUMUȘETE. — ROMÂNIA PITOREASCĂ ÎN FAȚA STRĂINĂȚII. — CUM O PREZINTĂ „NEAMȚUL” ȘI CUM O VEDE FRANCEZUL.

S'A comis totdeauna marea greșală de a se confunda fotogenia cu frumusețea, cu toate repetatele sfertări ale specialiștilor de a demonstra deosebiră ce există între aceste două noțiuni. A și frumos — după concepția poporului — înseamnă a produce ochiului o impresie plăcută. Just, iar fotogenia, s'ar putea numi, ansamblul de linii, culori luminoși și contraste, care dă efecte plăcute pe placa fotografică. Nu e însă cătuș de puțin o definiție stabilită. Legile acestui pretențios atribut, departe de a putea fi precizate — ridicule în aparență — rămân totuși pline de un mare mister. Și fiecare lucru din lumea asta e învățat, mai mult sau mai puțin în acest mister. Dupe cum nu toți oamenii ies bine în fotografie — fie ei de o frumusețe perfectă — tot astfel nu toate peisagiile naturii reușesc să imprumule obiectivului impresia pură a realității...

Văți întrebat vreodată — spre exemplu — de ce „Coasta de Azur” acest admirabil ținut francez, cu peisagii sublime, e utilizat atât de rar în cinematografe?

Motivul, deși surprinzător, e foarte simplu: Coasta de Azur nu e fotogenică. Și farmecul ei natural, datorit aceluși colorit viu, impresionant pentru ochiu, dar mort pentru obiectiv, reapare pe ecran inferior celui mai banal decor de sentimentalism, nepotrivindu-se decât unor acțiuni superficiale sau comice. Dimpotrivă, cel mai fotogenic peisaj — a declarat Jean Epstein, un mare regisor francez — există în mijlocul Alpilor. E un cătun sărăcăcios, în a cărui apăsătoare monotonică fotografia înregistrează efecte adevărate minunate...

Deși puțin explorate de către operatori sau fotografi cunoscători, pitorescul peisajului românesc — în general — s'a afirmat cât se poate de pretabil obiectivului. Vederile cinematografice, luate de străini, căci — din nefericire — ai noștri n'au posibilitatea și nici știința s'o facă, dovedesc o fotogenie admirabilă. Am avut prilejul anul acesta să admirăm la Paris, un mic film turnat la noi, de către un operator francez, care se intitula „Pitorescul României”. Câteva cinematografe din Berlin — sub pretextul aceluși titlu pompos — ne înfățișaseră nu cu mult înainte Halele Centrale din București, murdăria Dâmboviței, mahalatele cele mai mizerabile, animate de țigani și derbedei și fragmente anoste, prinse din fuga trenului. Vă închipuți ușor cu ce impresie detestabilă a rămas publicul spectator...

De astădată însă, trebuie să recunoaștem că ni s'au înfățișat tablouri de o frumusețe răpitoare. Caracteristica vieții noastre, portul național, în cadrul peisajului natural, fixat cu multă pricepere, a smuls

adevărate accente de admirație din rândurile spectatorilor entuziasmați. Era, mai întâi defileul Porților de Fier cu stâncile sale de granit, care păreau că străjuiesc intrarea unei grădini ferice. Fotografia fusese luată din avion și de pe vapor, variația de planuri fiind menită să dea impresia că mai reală și mai amănunțită a acestui măreț colț al naturii. Veneau apoi porturile principale de pe Dunăre cu însuflețirea lor caracteristică. Ici, colo, diferite fragmente din viața pescarilor... Apoi Bucureștii... Ce mare deosebire între desglătoria paradă de murdărie și mizerie înfățișată de „neamț” și splendidele tablouri pe cari le selecționaseră francezii. Cu toată simplitatea ei aparență, Capitala noastră, căpătuse aureola unui mare oraș occidental, cu palate strălucitoare și animație cosmopolită.

Dar vederile luate în munți?

Minuni de efecte. Rareori am putut admira peisagii atât de variate, atât de mărețe și atât de clar redade de fotografie... Filmul se termina cu o delicioasă expoziție de frumuseți feminine, surprinse pe plaja de la Tekirghiol și cu un vapor de curse care porna de la Constanța, plin cu excursioniști și se pierdea încet, pe nesimțite în orizontul albastru... JEAN VULPESCU

Revistă ilustrată românească

Acesta a fost gândul nostru decând am purces la drum: să redactăm o revistă ilustrată care luând pildă dela cele străine — cu tradiții și mai multă rutină — să nu fie însă o copie a lor.

Imaginea, chipul spune foarte adesea mai mult decât o sută de vorbe și e neîndoios că un articol ilustrat frumos tipărit e mai plăcut de citit — ca unul scris în gazeta de toate zilele. — Că am avut dreptate dovedește contingentul tot mai mare de cititori.

Iar noi recunoșcători, străduim săptămână de săptămână să tot aducem îmbunătățiri publicației noastre, să stărnim interesul fiecăruia și să fim — în cât de mică măsură — folositori tuturor. Dar nu uităm niciodată că „Realitatea Ilustrată” e o revistă românească.

Și — lăsând partea convenită evenimentelor și curiozităților străine, dăm prioritate la tot ce e românesc. Și iată ce-a determinat acest număr al nostru închinat pitorescului ținuturilor românești.

Cele mai multe din fotografiile pe care le publicăm au fost luate cu prilejul cercetărilor făcute de institutul de sociologie de sub conducerea d-lui prof. Dimitrie Gusti și ele dovedesc că la noi, mai mult ca ori unde natura și oamenii produc fotografii frumoase.

Palate de cristal...

S'A nu credeți — ferească Sfântul — că am intenția să redactez vre-o nouă poveste cu minuni mitologice. Suntem din fire, împotriva fanteziei extravagante, totuși de data asta ne-am lăsat convinși de veracitatea unei știri venite de peste ocean.

E vorba de proaspăta născocire a inginerului Schields, o personalitate marcantă în lumea constructorilor americani care, în urma unui pretențios angajament, a început clădirea unui palat cu cărămizi... de sticlă...

Din combinația cioburilor aruncate, printr-un procedeu inventat de el însuși, a ajuns să ridice ziduri tot atât de solide ca și cele de piatră sau de ciment, cu importanța deosebită însă, că aceasta reduce prețul materialului cu 50%...

Invenția, o fi ea economică, dar nu e deloc practică. Nu prea văd cine ar primi să locuiască într-o casă transparentă...

Eu cred că la noi nici n'ar fi admisă... Ce s'ar mai face politicienii noștri când și-ar exercita „puterea” între asemenea pereți?...

Tunney în Europa!

ÎN sfârșit! Visul campionului mondial a fost realizat. A formulat acum doi ani dorința de a vizita „cognito” bătrânul continent, pe care-l admiră, și a revedea locurile pe unde a luptat în 1916 ca voluntar american. A debarcat la Plymouth, în Anglia. Aci are diverși prieteni cărora dorește să le strângă mâna. Nu va uita nici pe amicul său Bernard Shaw cărui i-a promis o vizită. După trecerea prin principalele capitale din Europa va face înconjurul Franței pe jos. Se pare că acest ultim plan îl va realiza în tovarășia unei miliardare americane, care înainte de a întreprinde călătoria îl va însoți și în fata unui ofiter de stare civilă.

Pentru orice eventualitate Tunney anunță că abandonează ringul. Sunt unii, cari acordă credit acestei noi versiuni. Match-maker-ul Tex Rickard, ne-a însoțit însă prea adeseori, ca să nu-l luăm și acum știrea decât ca simplu element de reclamă.

A apărut „Cugetul Liber”, revistă social literară condusă de d-nii Ion Pas și Eugen Relgis. Numărul e consacrat centenarului lui Tolstoi și ultimelor manifestări pacifiste. PREȚUL 12 LEI.

MOBILE de PRIMUL RANG

și anume: dormitoare, sufragerii, garnituri de salon, șezloane, scaune, etc. în mare asortiment permanent la

Depozitul de MOBILE „VICTORIA”

CRAIOVA

Str. Unirii Palatul Minerva

Invităm pe mult stimatii amatori de mobile din CRAIOVA și OLTENIA în prăvălia noastră spre a vedea mobilele noastre.

Preturi și condițiuni avantajoase.

Citii

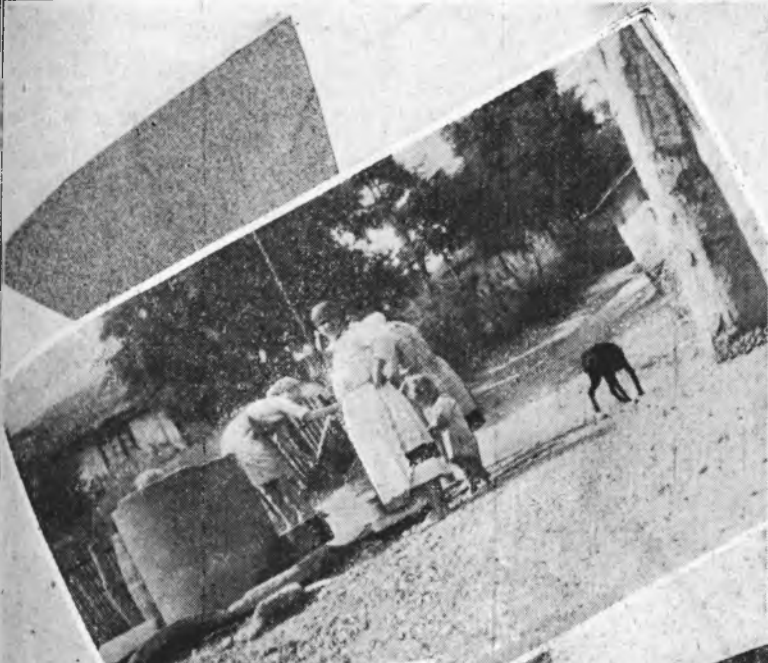
„Adevărul literar și artistic”

cea mai populară și mai bine scrisă revistă de literatură dela noi.

Are în fiecare Vineri, cu colaborarea celor mai de seamă scrii ori.

Seminarul de Sociologie în excursiune în Bucovina. La stânga: Excursioniștii în grup. La dreapta: D. ministru Nistor, Mitropolitul Nectarie și d. prof. Gusti

Hai la put să scoatem apă...

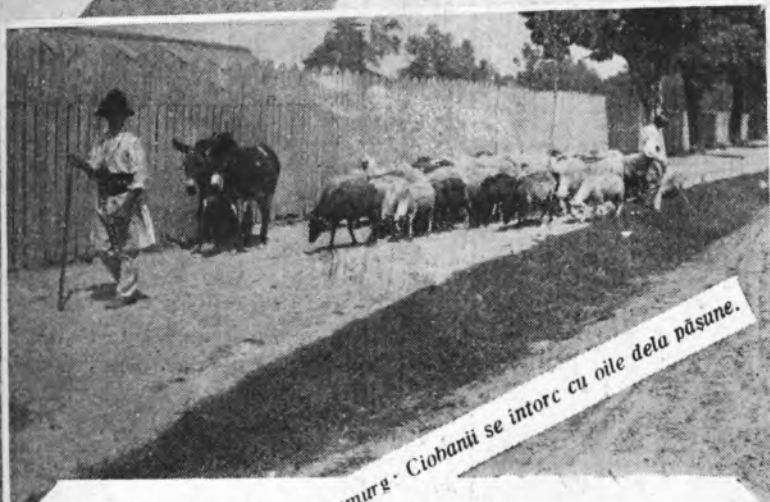
Toarce, toarce, leliță!...

Fânul în ogrădă.

Ultimul moștenitor.

În amurg - Ciobanii se întorc cu oile dela pășune.

Viata în sat.

Adăpatul cailor.

PORTUL ROMÂNESC

Moda apusului și costumul național

LA splendida serbare de gald, dată în primăvara trecută la Teatrul Național, în cinstea congresiștilor presei latine, printre toaletele decoltate ale elegantelor, străluciau ici colea ca niște briliante printre alte pietre scumpe, iile, fotele și maramele a câtorva descendente din vechi familii boerești. Iar în foayer, după spectacol, nu auzai decât exclamații încântate ale parizienelor, care se învârteau în jurul cusăturilor noastre strămoșești ca în jurul unui bulgăre de aur.

Cum? ziceau ele, aveți astfel de minuni și nu le purtați în totdeauna?

„Mais c'est superbe, c'est magnifique“. Și ca o dovadă de sinceritatea acestei admirații, gingașa soție a primului redactor de

Transformată când în musceleană, cu fota simplă neagră vârstată cu dungi, strângând finele ei șolduri, când în bândăteancă cu zeci de ciucuri, fluturând mlădioși, la cel mai mic gest, când în arge-

șeancă, cu iia bătută în fluturi mii, minunata noastră regină Maria și-a îndoit întotdeauna frumusețea ei celebră cu portul patriei pe care a iubit-o atât.

Și pe când răsfoind albumele cu file îngâlbenite, din saloanele strămoșilor noștri, portretele bunicelor cu rochiile de taftă, în volnase nenumărate peste crinolina um-

flată, cu cocurile false cocoțate pe vârful capului, ne apar extrem de ridicole, costumele româncelor de altădată, ii, catrințe și bondițe rămân mereu frumoase, mereu la modă.

Peste forma plină de grație a pestelcei scurte, a iei de borangic cu măneca largă, moda din ori-ce timp a trecut neputincioasă, cu toate decretetele ei. S'au perindat invențiile tuturor genialilor „marchands de modes“: pălăriile odinioară plătite în galben de aur, ne aduce zâmbetul pe buze când le vedem, în desenurile timpului, dar marama străvezie, marama ce amintește de toate prințesele Indiei, va face totdeauna o regină, din frumoasa româncușă ce va ști s'o drapeze cu gust, în jurul capului ei.

Pătrunse de mândria artei portului strămoșesc, numeroase sânt astăzi vârstarele lofofeleselor și vorniceselor de altă dată, care strânse în asociații ca „Chind'a“, „Roșul“, „Liga culturală“, păstrează cu sfințenie în scrisul lor, — îmbrăcându-l la zile mari — portul strămoșesc care le transformă în tot altă zâne, muiate în fir.

Iar pe potecile pădurilor, în tinda căsu-

țelor albe de la țară, româncea în catrința fesută de ea, va trece mereu ca o siluetă de artă, destinată a tenta inspirația și penelul oricărui artist de rasă.

Căci în costumul românesc nu e numai podoaba simplă. El cuprinde atât de gâduri, atât de doruri, atât de armonie, încât pentru un ochiu ce știe să vadă, reprezintă grația, sufletul însuși plin de eleganță al unui popor cu vechi tradiții de frumos.

FULMEN

O familie de milionari

SIR Georges Wills, președintele consiliului de administrație al lui „Imperial-Tabacco Company“, a murit zilele trecute la Londra, în vârstă de 74 ani.

El făcea parte dintr-o familie de milionari.

De când a murit tatăl său, acum vreo 19 ani, lăsând o moștenire de peste cinci milioane lire sterline, au mai murit alți nouă membri ai familiei, lăsând fiecare câte un milion.

Impreună posedau o avere de 26 milioane lire sterline, din care fiscul a încasat impozite de moștenire, în valoare de 10 milioane de lire.

Sir Georges Wills ajută foarte multe instituții filantropice, culturale și științifice cărora le-a donat în decursul ultimilor ani, 500.000 lire sterline. Numai universitatea din Bristol, a primit singură frumoasa sumă de 300.000 lire sterline.

la „Le Journal“, se drapase toată în fir și mătase roșie, cusută în puncte strămoșești p'o transparentă pânză.

De-altfel nu era prima oară că iile și catrințele României erau apreciate de arbitrii și arbitrele gustului, în toate.

La Paris, Londra, în America, rochiile românești stilizate, atrag privirile mai mult ca cele impodobite cu pene și strassuri. Grațioasă din fire, româncea a știut de mult, prin veacuri să pună cea mai aleasă distincție, în portul ei.

Ea s'a ferit totdeauna de-a purta costume ce bat călcăiele, adună praful și ascund glesna.

Procedând printr-o intuiție caracteristică rasei, româncușă din Banat, Muscel, Argeș a adoptat de mult moda de azi a Apusului și și-a încins talia cu fote ce lăsau întotdeauna liber piciorul mic al femeii.

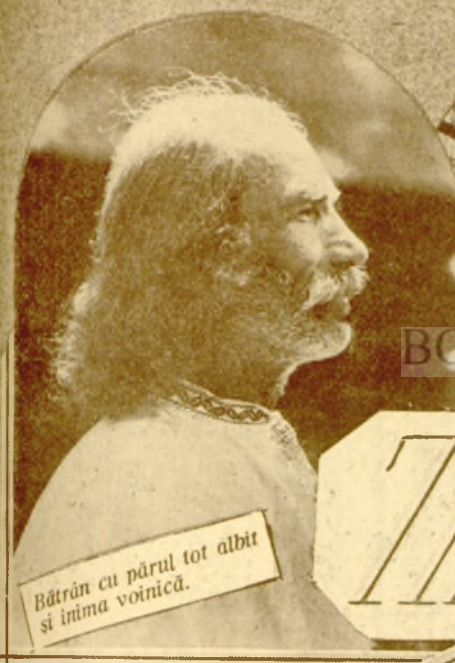
În hrisoave vechi domnești, prin lăzile maicelor mândstirelor, în scrinurile domnițelor de altă dată, s'au păstrat, d'alungul șirurilor de ani, modele de-o variație atât de înfinită, de-un colorit atât de armonios, cum numai adevăratele firi artistice știu să le producă. Simțind profund frumusețea costumului românesc, puțința lui de-a da femeii eleganța liniei, nobleța trăsăturilor, primele regine ale României, Elisabeta și Maria nu l'au mai lepădat, în tot lungul lunilor de vară, petrecute la munte și la mare.

Hora mare și frățiască,
N' bătătura românească...

Intrecere între Ionograi și Cimpoi.

Bătrân cu părul tot albit
și inima voinică.

Interior în casa preotului

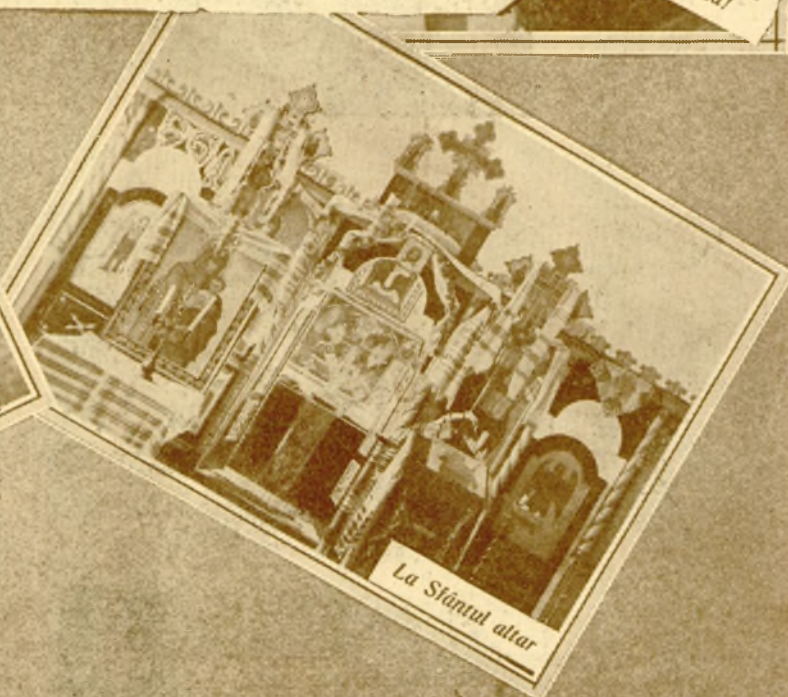

Mama mare cea voinică
și bătrână e frumoasă!

TIPURI ȘI DATINE

Mustăți cu supliment.

La Sfântul altar

I. P. S. S. Mitropolitul Bălan al Ardealului, Înaltul Regent Patriarhul Miron Cristea, M. S. Regina Maria, D-na Greceanu, A. S. R. Prințesa Ileana, D-ra Zoé P. Greceanu și principele Gheorghe Cantacuzino.

D-ra ZOE P. GRECEANU, A. S. R. PRINȚESA ILEANA și M. S. REGINA MARIA, într'un moment de reculegere.

O CĂSĂTORIE ÎN LUMEA MARE

La 19 Argheș a. c., a avut loc la Bușteni, căsătoria principelui GHEORGHE CANTACUZINO, cu D-ra ZOÉ P. GRECEANU.

Ceremonia religioasă, a fost oficiată de I. P. S. S. MITROPOLITUL BĂLAN AL ARDEALULUI, asistat de zece arhieresi.

La această mondenă solemnitate au luat parte, M. S. REGINA MARIA, A. S. R. PRINȚESA ILEANA ȘI ÎNALȚUL REGENT PATRIARHUL MIRON CRISTEA. A participat de asemenea tot ceea ce Capitala a avut mai select și s'a petrecut admirabil, într'o atmosferă pur românească.

Miril în mijlocul călușarilor

Au contribuit la aceasta, sublimul decor natural al munților de brazi, invitații cei mai mulți îmbrăcați în costume naționale și un impozant grup de călușari, cari au distrat asistența cu cele mai variate dansuri naționale.

A. S. R. PRINȚESA ILEANA, a dansat o sârbă superbă, între letriciții căsătorii, ceea ce a stârnit entuziasmul nemărginit al asistenței.

A fost o nuntă ca'n povești și cei cari au asistat la ea, au rămas că zânele și leții frumoși, au răpărit pe frumoasele plături ale Deieșului.

L. M.

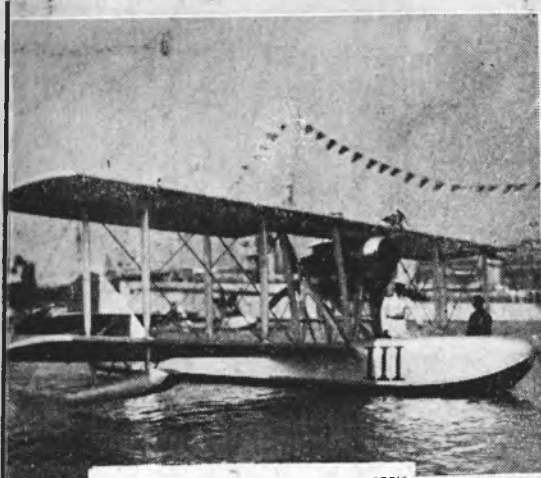
Hora în fața vilei

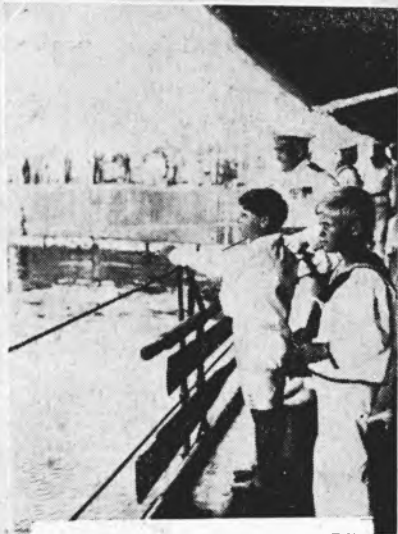
A. S. R. PRINȚESA ILEANA, dansând sârbă, între mire și mireasă, în cerc cu călușarii.

Foto-LUVRU

MARINA ROMÂNEASCĂ

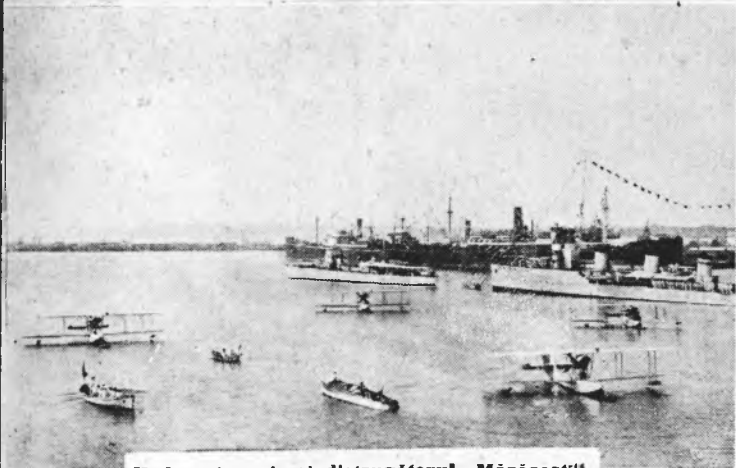
Hydroavionul typ „Savoya III“

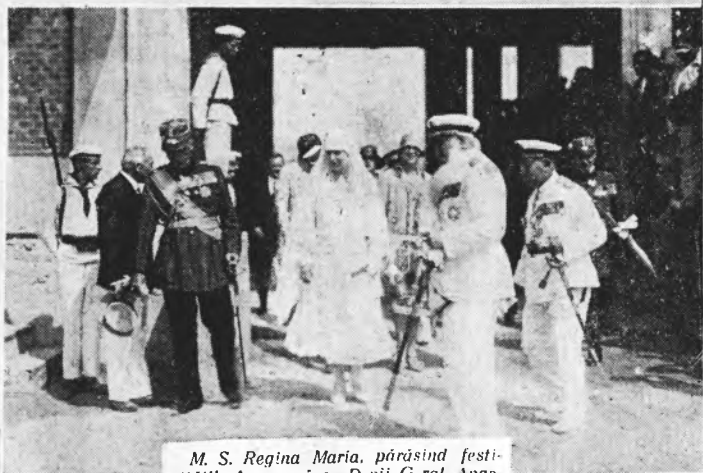
M. S. Regele, cu principele Filip urmărind serbările navale.

Familia regală, pe puntea de comandă a break-ului „Mircea“, privind desfășurarea festivităților.

Hydroavioanele și distrugătorul „Mărășești“

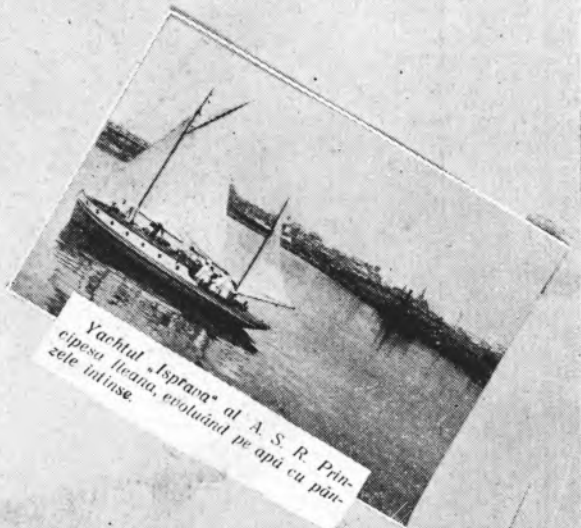
M. S. Regina Maria, părăsind festivitățile împreună cu D-nii G-ral Angelescu și Amiral Scodrea

Distrugătorul „Mărășești“

D-nii G-ral Angelescu și Amiral Scodrea, privind desfășurarea serbărilor.

Yachtul „Isprava“ al A. S. R. Principeasa Ileana, evoluând pe apă cu pânzele lufnuse.

Zestrea care... sboară

DACĂ patria unchiului Sam ne furnizează pe zi ce trece inovații practice în toate domeniile utile vieții, apoi, trebuie să recunoaștem, că tot de acolo porced și cele mai originale inspirații ale răului...

Iată, de pildă, un caz unic, în felul lui, care a produs mare valvă, zilele trecute la Chicago:

Fiica unui mare bogătaș urma să se căsătorească cu un tânăr sărac, însă cu merite excepționale. Incredzător în calitățile ginerelei său, miliardarul a promis ca zestre frumușica sumă de 38.000.000 dolari. Cum, imediat după căsătorie, tinerii urmau să se stabilească la New-York, banii au

fost depuși într'o casetă și încredințați unor agenți ai poliției, într'o cameră învecinată cu salonul în care se sărbătorea nunta...

Târziu de tot, când fericita pereche trebuia să se pregătească de plecare, s'a constatat — nu fără surprindere — dispariția casetei. Oamenii forței publice zăceau în nesimțire și n'au putut da decât indicații foarte vagi...

A doua zi, spre seară, un avion micuț, de construcție foarte curioasă și fără să facă șgomot prea mare, ateriză pe aerodromul miliardarului situat în apropierea casei. Doi oameni coborâră, ținând în brațe caseta pe care — în consternarea generală — o înmănară proprietarului. Apoi, profitând de moment, săriră în mașină și peste

câteva clipe dispăreau la orizont...

Emoționat, bogătașul se precipită să deschidă caseta. Stupefacție... Era goală. Un bilețel, deasupra unui mic pachet, grăia: „Bancnotele au sburat de mult peste graniță... În alăturatul pachet că restituim ceea ce nu ne trebuie..."

Iar în pachet, înfășurat cu atenție în numeroase jurnale, un alt bilețel cu litere desenate:

„Iluziile ginerelei cari au sburat odată cu zestrea..."

S'a crezut mai întâi că e vorba de o farsă. Dar misterul, cu toată nota lui umoristică a rămas impenetrabil...

Probabil că milioanele au urmat pilda lui... Nungesser.

Progresează aviația, nu?

SATUL ROMÂNĂNESC

La miezul zilei: Gospodăria țărănească . .

Poezia interiorului rustic.

La schitul de lemn.

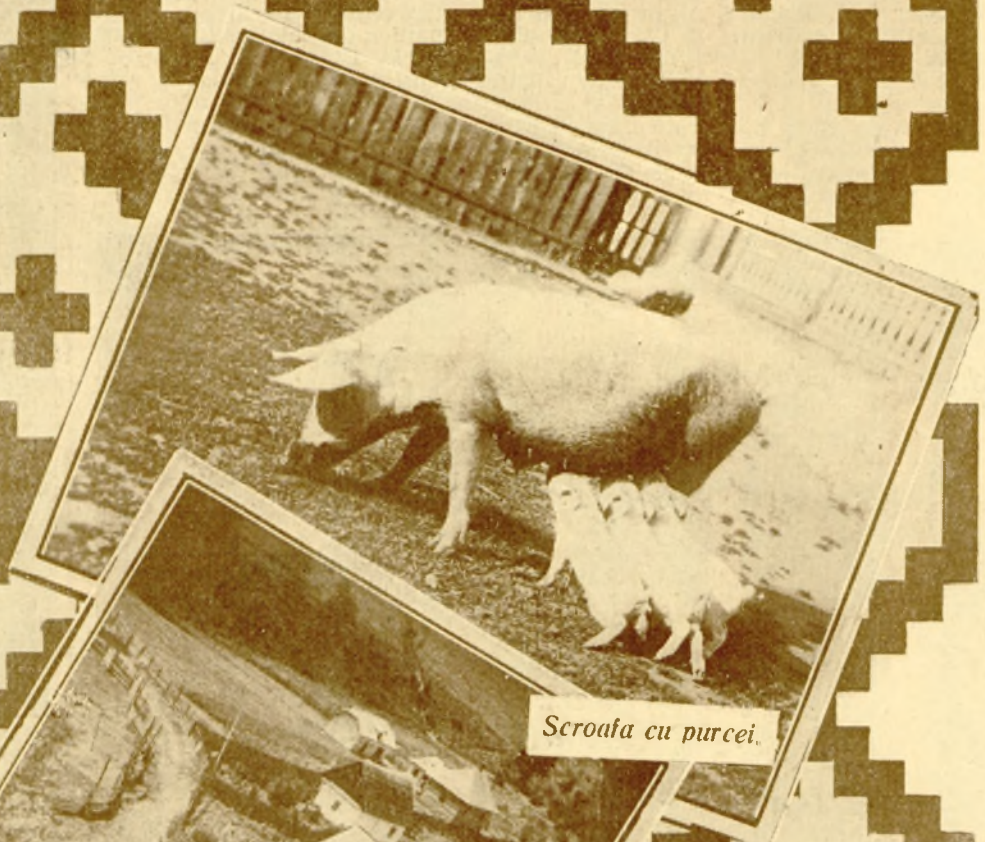

Ciobanu-și duce oile la iarbă.

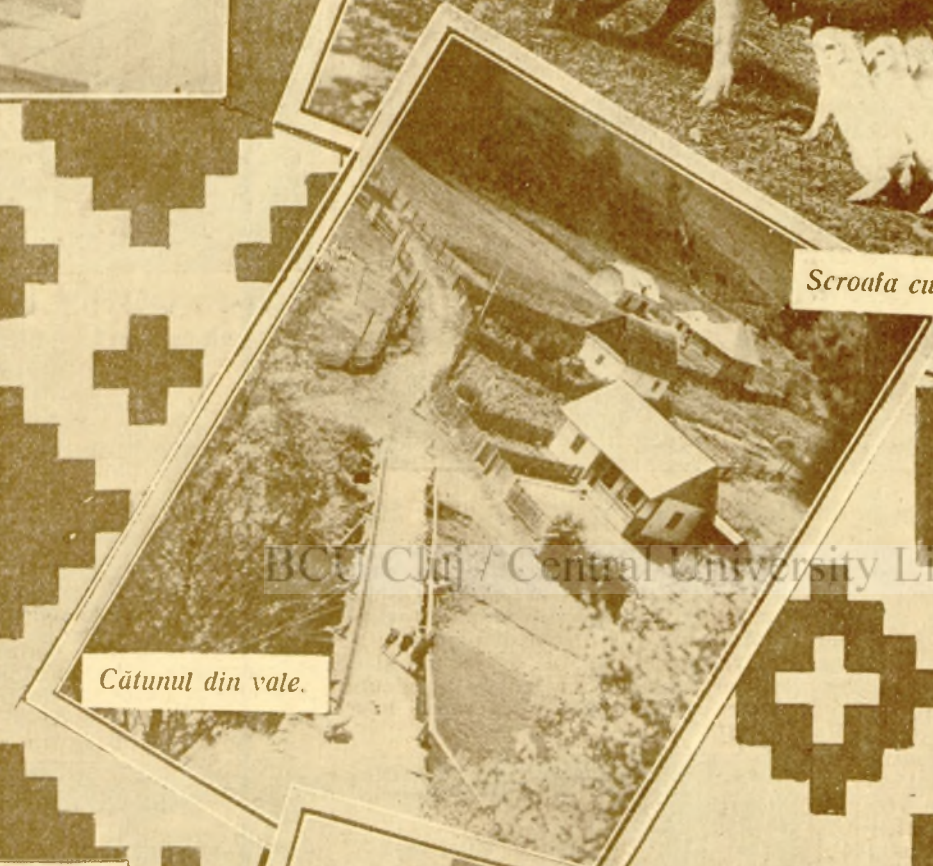

Sân

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Scroafa cu purcei.

Cătunul din vale.

...ncească...

Esirea din biserică, după cununie.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

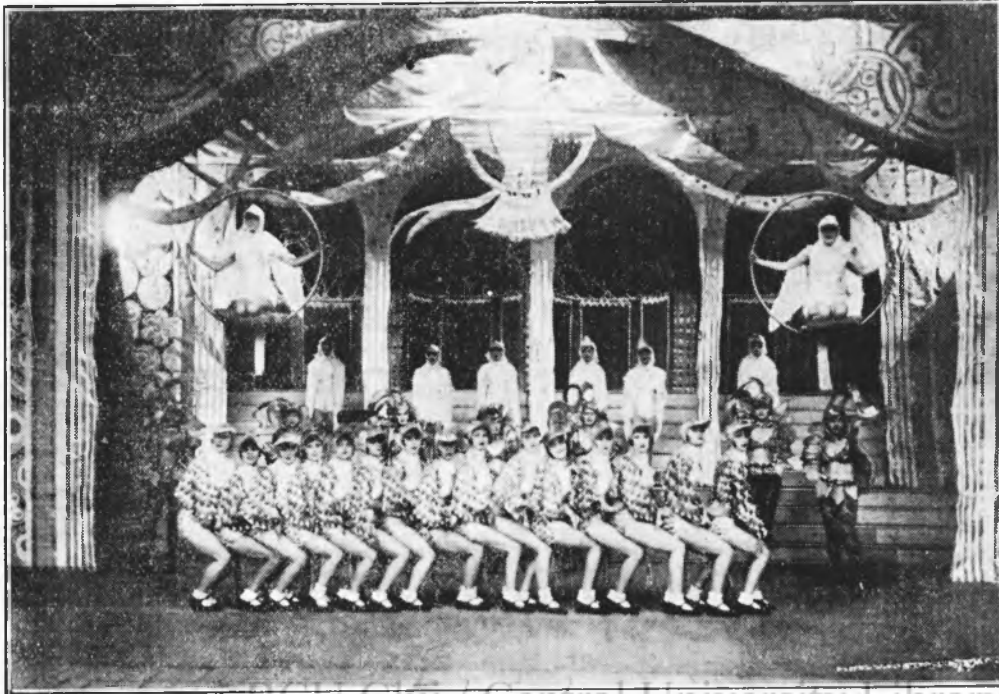
Teatrele de vară la București

CÂND domnia aprigă a căldurilor apasă asupra acelor bieți bucureșteni cari, sunt nevoiți să rămână sedentari ai Capitalei, există, pentru aceștia câteva oaze... descrețitoare de frunți: Teatrele de vară.

Și, dacă, instalați în „grădinile” sau „parcurile” teatrelor de vară, vom jindui la acele locuri unde cu adevărat se poate respira aerul curat și înviorător, mirosme de flori, parfumul de brazi, vom avea to-

găres din Paris, îndrăcită și plină de vervă.

Un număr coreografic de artă a fost acela al minunaților dansatori străini *Marta Kruger* și *Karneky*. Un negru dansator *Sunny Jones*, a susținut nota exotica a revistei. *D. Tanase* a adus și 12 *Palace beauties Girls*, cari au dansat cu antren și eleganță. Orchestra a fost mărită, adăugându-i-se un admirabil jazz, *Ben Sincopator's jazz*.

Teatrul Cărăbuș: Scena „Papagalul Alb” din revista Cioc, Cioc, Cioc I

tuși o mângăiere. Pe dinaintea noastră vor defila, într'un inpunător cortegiu, — care ne face să uităm de criza zilei — nesecate izvoare de umor, fantezie, fast, evocare, spirit și lumină, menite să ne amuze sau să ne încante cât mai mult.

Vorbind despre teatrele de vară din București trebuie să pomenim mai întâiu de compania *Cărăbuș*, de sub priceputa și roditoare conducere a marelui comic *Tănase*. Compania aceasta împlinește zece ani de existență și pe măsură ce înaintăm în vreme se pot vedea marile progrese artistice și tehnice pe cari le realizează, în vastul domeniu al teatrului de reviste. *D. C. Tănase* știe să-și așeze activitatea totdeauna în concordanță cu ritmul vremii. Astfel, anul acesta, d-sa, prin însemnate sacrificii bănești, a avut buna inspirație de-a prezenta bucureștenilor câteva atracții străine de mare senzație.

Faimoasa negresă, răscolitoare de scandal și de senzații, *Josephine Baker*, a debutat la deschiderea stagiunii, pe scena arenei *Cărăbuș*, în fantezia muzicală și coreografică „Negru pe alb”, semnată de trei reputați revuiști, d-nii *Puck*, *Nick* și *Keops*.

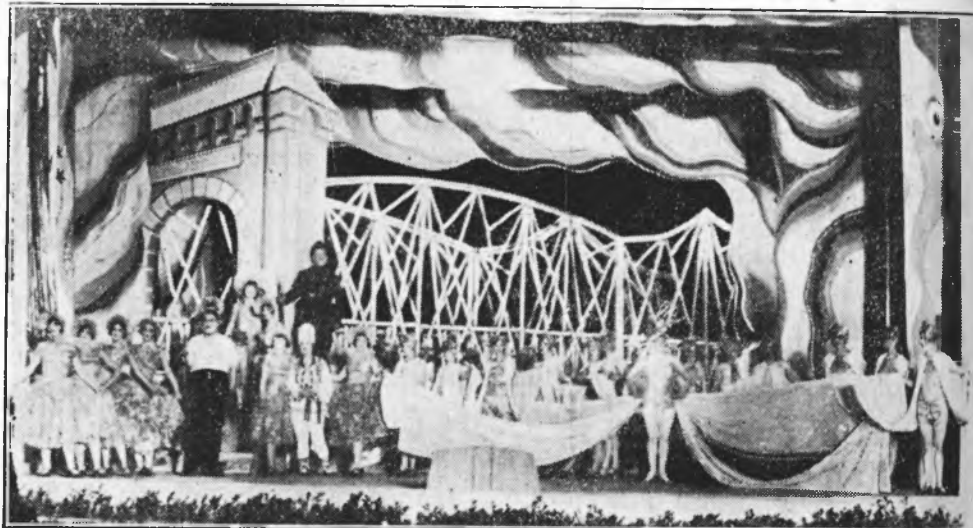
Deși se credea că și la noi se vor naște, cu ocazia acestui debut, unele comentarii sgomotoase, totuși, publicul nostru a primit-o în liniște, ba chiar cu multă simpatie.

O altă atracție interesantă a fost comical desenator *Rolf Holbein*, care a evidențiat o bogăție de fantezie grotescă.

Adevărata revistă de deschidere a stagiunii a fost însă „*Cioc, Cioc, Cioc!*” a 25-a revistă scrisă de reputatul revuișt și spiritual autor *d. N. Kirilescu*. Acă, o desfășurare de spirit și fast cum rar s'a văzut pe scenă. O bună, ba chiar cea mai mare parte a succesului, se datorește protagoniștelor companiei, d-nele, *Natalița Pavelescu*, *Lizica Petrescu*, *Marilena Bodescu-Vlădoianu* și *Violeta Ionescu*. Cât despre marele comic *Tănase*, este notoriu că nimeni în această țară nu-l întrece în spusul cupletelor.

O altă atracție străină de music-hall a fost subreta *Zizi Moustic* dela Folies Ber-

A doua revistă de succes, care deține și acum afișul este „*Intre ciocan și nicovaltă*” a d-lor *A. de Herz* și *N. Vlădoianu*. Spirit fast, lumină se îmbină și în această revistă, care încântă miile de bucureșteni ce vin s'o vadă. Cuvinte frumoase se pot spune și de nouile atracții străine prezentate publicului și mai ales despre dansatorii acrobați negri *Mutt* și *Jeff*.

Teatrul Cărăbuș: Scena podului peste Dunăre din revista „Intre ciocan și Nicovaltă” (Sentinela: d. C. Tănase)

Decoruri minunate au dovedit gust și pricepere.

ÎN vechea grădină, *Parcul Otetelișanu*, încăpută sub direcțiunea unui priceput om de teatru, *d. Sică Alexandrescu*, directorul companiei dramatice *Teatrul Nostru*, s'a instalat pe timpul verii, trupa care în iarna trecută a reputat succese de marcă. Parcul, aproape lăsat în părăsire în ultimii ani, a renăscut și a luat înfățișare uimitor de nouă și modernă. Scena a fost reconstruită, grădina amenajată după un

D-ra PUSSY BADESCU

Soprană de Operă — Fiica d-lui G-ral Dr. Gh. Bădescu din Cluj, a fost angajată de curând, la Opera din Tilsith-Kingsberg (Germania).

Sperăm că prin înaltele D-sale studii muzicale și prin succesele ce le-a reputat pe câteva scene străine, ne va onora țara și numele — în materie artistică, — pe nota scenă, pe care va cânta în curând.

Li urăm cel mai strălucit succes.

.....
model cu adevărat occidental, au apărut vaste promenade agreabile, flori și o lumină plăcută, odihnitoare.

Repertoriul a fost de comedii spirituale și amuzante. S'a jucat o comedie-farsă „*Florette și Patapon*” de *Hennequin* și *Weber*, pusă în scenă de *d. Ion Iancovescu*. În rolurile titulare au apărut *d. Timică*

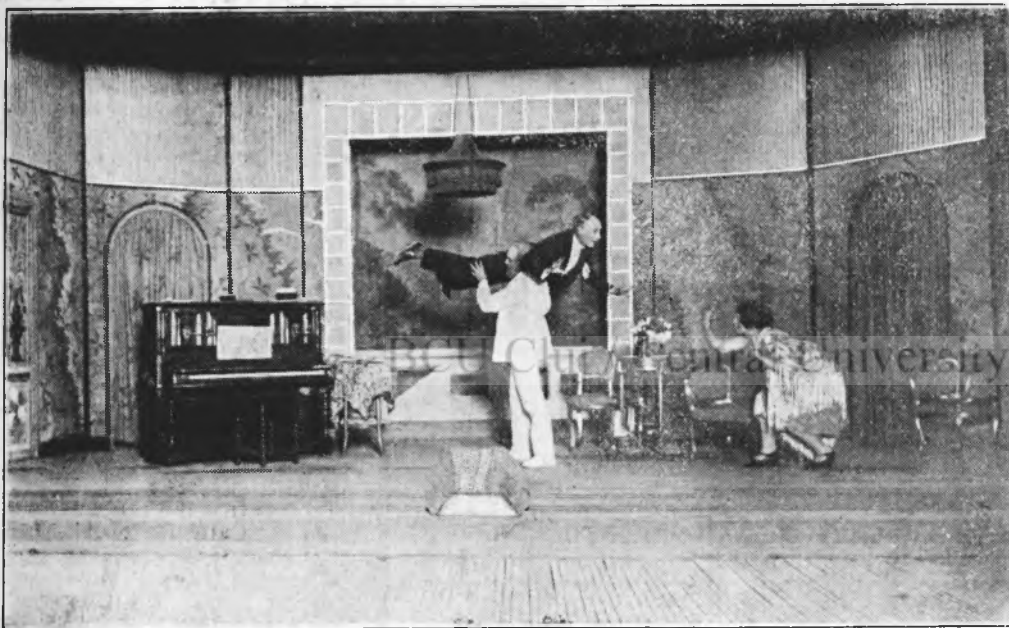
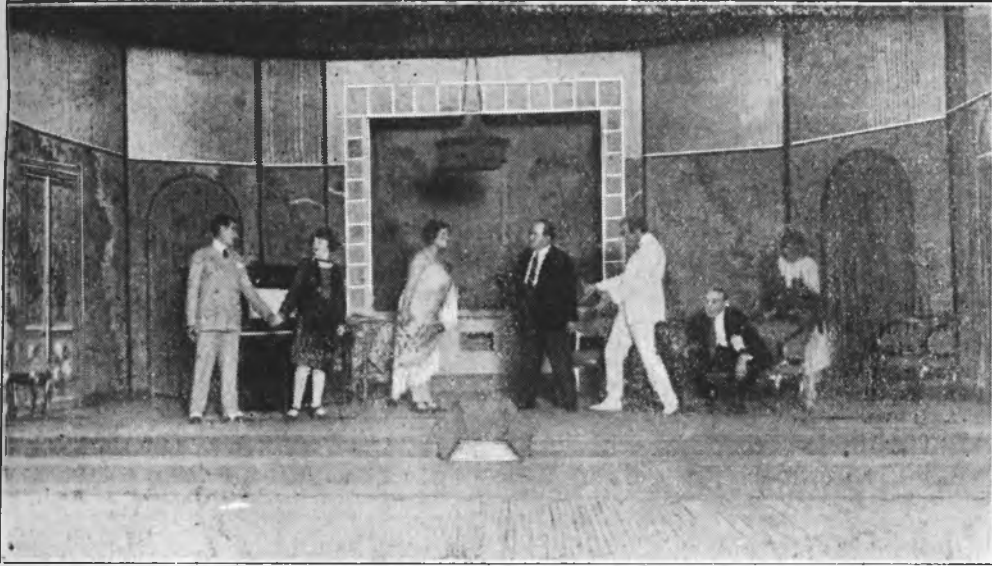
(*Florette*), *Ghibericon* (*Patapon*) d-na *Elena Zamora* (*M-me Florette*) și *Nelly Caracioni* (*M-me Patapon*). S'a răs și s'a aplaudat din belșug.

Apoi s'a reluat marele succes din iarna trecută „*Moritz al II-lea*” cu o schimbare a distribuției, nu mai puțin fericită decât cea dela premieră. *G. Timică* în rolul lui *Moritz I* și *al II-lea* s'a dovedit din nou un comedian cu inepuizabile resurse și de un umor sobru, degajat. D-ra *Nelly Caracioni*, plină de frăgezime și vioiciune a jucat rolul *Lillyei Leizer*. *D. Ghibericon* a reluat, în

rolul lui Felix Pappenstiel, frumosul d-sale succes, iar d-na Anicuța Cârje-Vlădescu a interpretat cu aceeași naturalețe pe d-na Moritz.

Un alt spectacol amuzant ce ne-a oferit

Marele succes reputeat se datorește în primul rând d-lui *Mișu Fotino*, acest mare comic de salon, simpatic și plin de vervă. D-na *Annie Capustin*, a fost picantă și frivolă, jucând cu un talent incontestabil.

Parcul Otetelișanu : Scene din comedia „Divorțul d-lui Duval”

compania Teatrului Nostru, a fost comedia „Divorțul d-lui Duval” a lui Bisson. Comedia aceasta e presărată de situații nostime și antrenează pe spectatori la un regal de răs sănătos. Și aici rolurile principale sunt deținute de d-nii Timică, Ghibericon, d-ra Nelly Caracioni, d-na Cârje Vlădescu și d. Rolland de Jassy.

În genere o stagiune de comedii bine alese amuzante și mai ales bine jucate, care a cam lipsit Bucureștilor în ultimile veri. După câte știm, d. *Sică Alexandrescu*, întreprindul director al companiei secundat de câțiva distinși colaboratori, printre cari d. *Ghibericon* și d. *Sergiu Milorian*, administratorul companiei, lucrează acum pe capete pentru pregătirea stagiunii de iarnă la cele trei teatre, pe care le va conduce și anume: Teatrul Mic, Teatrul Nostru și Teatrul Alhambra. Se anunță lucruri senzaționale și se prevede o activitate foarte fructuoasă, din punctul de vedere artistic.

O IDEE minunată a avut d. *Mișu Fotino*, instalându-și cartierul d-sale general de operații tocmai în grădina Marconi din calea Griviței, intitulând-o ad-hoc „Teatrul Mic de vară”. Se părea la început că e vorba de o stagiune de vară specială pentru populatul cartier al Gării de Nord, dar, eroare!... În simpaticea grădină Marconi, s'a jucat o comedie de actualitate intitulată sugestiv „Satirul”, cu o abundență de situații picante și care a reușit să aducă între-gul București, central și periferic, pe calea Griviței.

Alte roluri frumoase au creat d-nii *C. Toneanu* și *Niculescu-Buzău*. Restul ansamblului a fost bine conturat și a contribuit la

D. Mișu Fotino

D-na Annie Capustin

reușita admirabilă a spectacolului.

Și încă un frumos succes, pe scena aceeași grădini, a fost „Izidor cu trei neceste” comedie cu scene din v-ața cazonă, tradusă și pusă în scenă de talentatul actor și publicist *Ionel Tăranu*.

DREPT închecere, putem adăuga că stagiunea teatrală de vară a anului acesta a trânt și trăește încă, o viață intensă, iar bucureștenii au avut norocul să asiste la câteva spectacole bune și vesele, presărate pe alocuri cu surprize încântătoare și, astfel, câteva seri măcar, au fost mângâiați de a fi rămas în Capitală să îndure valul de căldură. **N. L. ROTEANU**

Teatrul Mic de vară : Scenă din „Satirul”

Rubrica Cinematografului

SUB CONDUCEREA D-LUI VALENTIN PODEANU

Scurt istoric al Filmului românesc

ISTORIA filmului românesc este relativ veche. Am început încercările paralele cu Germania și înaintea Americii. Încercarea a făcut o regretatul Leon Popescu, cu „Războiul Independenței”, care a fost destul de reușit pentru acele timpuri, avându-se în vedere tehnica existentă pe atunci și capitalul restrâns de care dispunea realizatorul nostru.

În afară de acest film istoric, Leon Popescu a mai realizat și o serie de comedii într-un act sau două, cu subiecte specifice vieții capitalei. Aceste comedii dacă ar fi reeditate astăzi, ar întrece — făcând abstracție de tehnică — producțiile noastre post-belice.

Dar după moartea acestui animator inteligent și cu multă voință am încetat activitatea cu producțiile naționale.

A trecut războiul și abia după doi-trei ani și-a făcut și filmul românesc reapariția. După un „film” istoric, fără nici o valoare, vine Țigăncușa dela iatac, care, cu toate că e o realizare slabă, contează ca cea mai bună producție românească — dacă o putem numi astfel, — fiind făcută cu regie, tehnică și capital străin. Ca urmare la aceasta, vine d-l Jean Mihail cu Păcat, extras după nuvela cu același titlu a lui Caragiale. Întreaga realizare a fost slabă, dovedind o lipsă de tact în regisare. Un film care descoperă însă un regisor priceput, este: Năbădăile Cleopatrei, realizat de d-l Ion Sahighian, care a constituit o frumoasă încercare.

În 1925 d-l Vasilescu, ajutat de d-l Ghiță Popescu extrage un scenariu după nuvela, cu destulă acțiune, a lui Visarion, Legenda celor două cruci. Dar cu toate că d. Vasilescu e de profesiune operator, tehnica acestui film a fost neglijată.

În același timp d. Jean Mihail realizează al doilea său film, Manasse care cade însă lamentabil; iar d-nii Sahighian, Cdpt. Dumitrescu și N. Barbelian, turnează un film de propagandă cu subiect din războiul mondial, Datorie și sacrificiu.

După aceasta filmul românesc face o scurtă pauză în care timp se fac mici comedii, ca Ginere fără voie, realizat de d-nii Jean Vulpescu și George Teodorescu.

În 1927 se începe o nouă activitate. D-l Jean Mihail, nu disperă și face un al treilea film Lia, care n'aduce decât o interpretare neserioasă și interioare mizerabile, cu toate că a avut la dispoziție câteva milioane și un mic studio, ceea ce n'au avut ceilalți realizatori români. Ca și, d-l Jean Mihail, d-l Vasilescu face o nouă încercare cu Năpasta, cunoscuta piesă a lui Caragiale, care este însă mult mai slabă decât prima lui realizare.

Un debut frumos în regie are d-l Ion Timuș cu Maiorul Mura, iar d-l Iordache cu scurta comedie, Așa e Viața.

Dar lupta cea mare se dă acum la Viena, unde doi realizatori români, d-nii Ion Sahighian și Jean Mihail regisează fiecare în parte — cu aceleași mijloace tehnice și bănești câte un film.

La reprezentarea acestor filme în București, vom putea vedea care este cel mai bun regisor al nostru, pe care să ne putem baza pe viitor.

O nouă invenție germană

Filmul transmis prin Radio-Telegrafie

UN renumit profesor de fizică dela Universitatea din Leipzig, a declarat ziaristilor că a pus la punct un procedeu, prin ajutorul căruia filmul va putea fi transmis la distanțe lungi, prin cablu sau radio-telegrafie. Inventatorul a adăugat, că în curând va expune planul său unui grup de savanți din Berlin.

Doctorul Karolus — astfel se numește profesorul german — e de altfel foarte cunoscut, ca unul ce a descoperit procedeu prin care, actualmente, fotografiile se pot transmite prin „fără fir”. Noua sa invenție permite transmiterea la mare distanță a circa 10.000 de imagini filmate cu aceeași viteală, cu care au fost impresionate pe film. Aceste imagini sunt emise pe o placă de zece centimetri pătrați și recepționate de o altă placă, de egală mărime ca prima.

Când această descoperire va ajunge la o perfecțiune desăvârșită, Cine-jurnalele vor lua, desigur, un avânt incalculabil, scutindu-se în afară de marile cheltuieli — necesitate de transportarea cu avionul — și pierderea de timp care le face să-și piardă acum din actualitate.

Poșta Cinefililor

Chioran Ioan. — S'a terminat de mult acest concurs, care era organizat numai pentru sexul feminin.

C. Cojan. — Pola Negri: c/o The Standard Casting Directory 616, Taft Building Hollywood Calif. U. S. A.; Laura la Planie: c/o Universal Studios, Universal City, Calif. U. S. A.; Lily Damita: c/o United Artists Studios, 1041 Formosa avenue, Hollywood, Calif. U. S. A.; Mae Murray: c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft Building Hollywood Boul. Hollywood, Calif. U. S. A.; Ruth Weyher, Berlin-Schon., Slubenrauchstrasse, 5-a, Crisla Tordy nu-i artistă de cinema. Adresa Astei Gundt nu o cunosc.

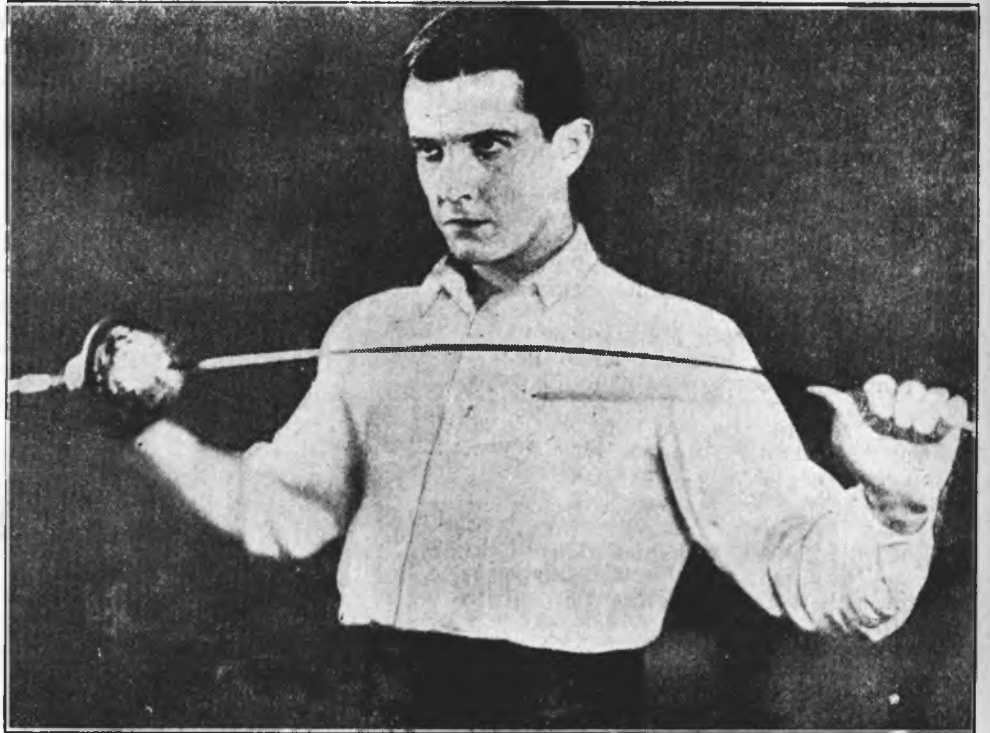
Alice R. — MARIA IACOBINI: vezi „Realitatea Ilustrată” nr. 32, Elisabeth Dy; ELIZA LA PORTA: Berlin, Kurfürstendamm, 138; BÉBÉ DANIELS: The Standard Casting Directory, 616 Taft Building, Hollywood Boul., Hollywood, Calif., U. S. A.; CHOURA MILENA: c/o Mon Ciné, Paris 10a., 3, rue de Rocroy. Despre Marcela Albani vom scrie în curând.

Adult Robert. — Douglas Fairbanks s'a născut în 1883. A debutat pe ecran înainte de războiul mondial ca artist acrobat. E însurat cu Mary Pickford. Ii poți scrie pe adresa: c/o United Artists studios, Hollywood, Calif., U. S. A.

Greco G. — CARL DE VOGT: Berlin, Tempelhofer, Hohenzollernkorso, 55a; LUCIANO ALBERTINI: Berlin W. 30, Heilbronnerstrasse, 9.

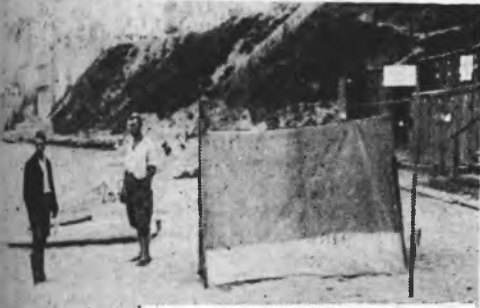
R. Veneri și D. V. — OLAF FYORD: Berlin W. 15, Xantenerstrasse, 18; RICARDO CORTEZ: The Standard Casting Directory, 616 Taft Building, Hollywood, Calif., U. S. A.; IVAN PETROVICI: c/o Mon Ciné, Paris 10e., 3, rue de Rocroy; RONALD COLMAN: c/o United Artists Studios, Hollywood, Calif., U. S. A.; WILLY FRITSCH: Berlin-Charlottenburg, Kaiser-damm, 95; HAROLD LLOYD: Harold Lloyd prod., 1040 Las Palmas avenue, Hollywood, Calif., U. S. A.; DOLORES DEL RIO: The Standard Casting Directory, 616 Taft Building, Hollywood Boul., Hollywood, Calif., U. S. A. Restul urmează în numărul viitor.

LIDIA. — IWAN MOSJOUKINE: c/o Universum Film A. G., Berlin S. W. 68, Kochstrasse 6-7; LIEDKE HARRY, Berlin-Grünwald, Bismark allée, 16; IWAN PETROVICI: vezi răspunsul R. Veneri și O. V.; JOHN GILBERT: c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft Building, Hollywood Boul., Hollywood, Calif., U. S. A.; JAQUE CATELAIN: Paris (7e), 63, Boul. des Invalides; ERNST HOFMANN, Berlin-Hadensee, Augusta Viktoria str. 4; BEN LYON: The Standard Casting Directory, 616 Taft Building, Hollywood Boul., Hollywood, Calif., U. S. A.; LYA MARA: Berlin-Charlottenburg, Pommernallee, 1; ERIC BARCLAY: Paris (8e) 15, rue du Cirque.

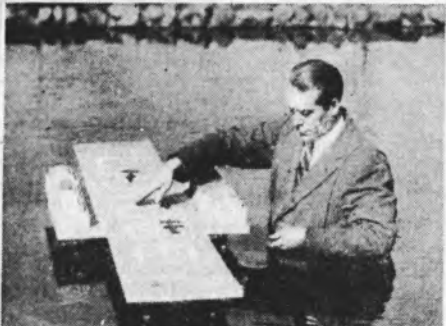

Ramon Novarro în „Heidelbergul dealtă dată”, versiune americană.

OAMENI FAPTE SI IDEI

Doi îndrăzneți turiști germani, au pornit dela Ulm (Germania) coborând Dunărea până la Sulina și apoi pe mare până la Constanța, într-o barcă de cauciuc. Ii venim mai sus, pe plaja „Duduia” la Constanța, lângă corț, înainte de plecarea la Constantinopol

Chesilunea insulelor plutitoare pe Oceanul Atlantic, pasionează din nou pe savanți. Iată unul din modelele americane, pus la punct de inventatorul LANGLEY.

NU SEAMANĂ CU CEI DIN FILME. Maharadjahul din Benares Sir Prabhu Narayan Singh Banadar, în costum de gală la palatul Buckingham din Londra.

Un tren deralând la New-York, lângă marele pod de peste Hudson-River, câte-va vagoane, au căzut în apă.

IN TIMPUL CALDURILOR CANICULARE. Doi pictori bucureșteni, făcând băi de soare, în timpul iernului. Ce este drept însă originalitatea nu te lipsește...

Marele scriitor german HANNIS HEINZ EWERS, (culcat) odihnindu-se la plajă.

JACK DEMPSEY, fostul campion mondial de box și soția sa ESTELLE TAYLOR, angajați la un teatru din Broadway (New-York), repetă o piesă, în care dețin rolurile principale.

CEI DOI MARI „AȘI” AI TEATRULUI CONTIMPORAN. (La stânga) LUIGI PIRANDELLO, cântând o nouă inspirație, pentru ciudatele sale piese. (La dreapta) Marele autor satiric englez, BERNHARD SHAW fotografiat în fața unei locomotive la Nisa, împreună cu marea artistă Alice Terry, soțul ei Rex Ingram, regisor și artistul englez Mackintosh

Oamenii Sunt făcuți din carne

nuvelă de Zack Bonden

„Importă — replică Matt. Pentru mine importa foarte mult. Eu trebuie să înfrunt toate pericolele. Eu îmi pun capul în primejdie. În vreme ce tu stai afară, să te plimbi. Ar trebui să înveți o dată minte și să fi mai cu grije. Uite să-ți arăt”.

Dănsul băgă adânc mâna într-unul din buzunarele pantalonilor și scoase o mână plină de diamante mici. Le rostogoli într-o cascadă scilpitoare, pe masa murdară. Jim scoase o injurătură de mulțumire exuberantă.

„Asta nu-i nimic — spuse Matt cu mândre triumfătoare — nici n'am început”.

Dănsul prinse a scoate de prin toate buzunarele prada. Erau tot felul de diamante învelite în piele fină, mai mari decât cele din urmă. Dintr-un buzunar scoase un pumn de gemuri, slefuite. „Praf solar” — observă dănsul — împingând departe gemurile. Jim le examină.

„Cu atât mai bine — spuse dănsul — ele se vând cu vreo doi dolari bucata”.

„Numai atât?”

„Nu-i destul? — întreabă celălalt cu ton jignit.

„Ba e destul — răspunse Jim, aprobând împăciuitor. — Mai mult decât mă așteptam. Pentru toate, n'as primi un cent mai puțin de zece mii de dolari”.

„Zece mii?! — se strămbă Matt — fac mai mult decât de două ori pe atâta, și eu nici nu mă pricep bine la lăjuterii. Privește numai piatra asta mare!”

Dănsul ridică din grămadă strălucitoare una din pietre și o ținu în apropierea lămpii, cu aerul unui cunoscător, cântărind-o în mână și cercetând-o.

„Numai asta singură face o mie de dolari”, se grăbi să spună Jim.

„Pe dracu, o mie — ripostă batjocoritor Matt — nu poți să cumperi nici p'ntru trei”.

„Mi se pare că e un vis, trezește-mă tu” — spuse Jim în extaz, cu ochi furatji de strălucirea pietrelor. El începu a alege pe cele mari de o parte și a le cerceta una câte una. Suntem oameni bogați Matt, o să fim domni cu adevărat”.

„Ne vor trebui ani de zile, spre a ne desface de ele”, își dete cu părerea Matt, care era mai practic.

„Gândește-te cum o să trăim! n'o să avem nimic alta de făcut, decât să vindem diamante și să cheltuim banii”.

Ochii lui Matt scăpărau, deși f'rea lui era mai flegmatică: „Ți-am spus că nu puteam ști cât e de grasă” — șopti dănsul cu atitudine de superioritate.

„Strasnică lovitură! strasnică lovitură” — exclamă celălalt.

„Era să uit” — spuse Matt, vârând mâna în buzunarul de dinăuntru al hainei. El scoase un șir de perle mari, desfăcute din învelitoarea lor de mătase și le puse pe masă. Jim deabia le aruncă o privire și spuse distrat, continuând să privească diamantele: „Și astea fac bani!”

Amândoi rămaseră făcuți. Jim se juca cu diamantele, respirându-le printru degete, făcându-le grămezi și împărștiindu-le apoi larg, pe masă.

Dănsul era un om slab, înalt, nervos, irascibil, anemic. Un tip cum sunt atâtea produse de mahalale nevoase, cu trăsăturile sbărcite inestetice, cu ochii mici, cu fața și gura în continuă mișcare, brutal ca o pisică sălbatică, purtând pecetia degenerării.

Matt nu se juca cu diamantele. Dănsul stătea cu bărbia în palme și cu coatele pe masă, clipind rar, în fața grămezilor strălucitoare. Din toate punctele de vedere dănsul contrasta cu celălalt. Nu era un copil al orașului. Avea mușchii puternici și era păros ca o gorilă. Pentru dănsul nu exista taină în lume. Ochii îi avea mari și distanțați și privirea îi era indrezeată. Inspira încredere, dar o cercetare mai amănunțită ar fi arătat că dănsul pășise dincolo de hotarele normalului și că trăsăturile mințiau, asupra firei adevărate.

„Marfa cred că merită cinci zeci de mii”, spuse Jim pe neașteptate.

„O sută de mii!” ripostă Matt.

Din nou se făcu tăcere și liniștea dură vreme îndelungată, spre a fi iară spartă de Jim.

„Ce dracu făcea el cu toate astea, de le ținea în casă? Asta aș vrea să o știu. M'as fi așteptat să le țină în lada de fier, sau la prăvălie”.

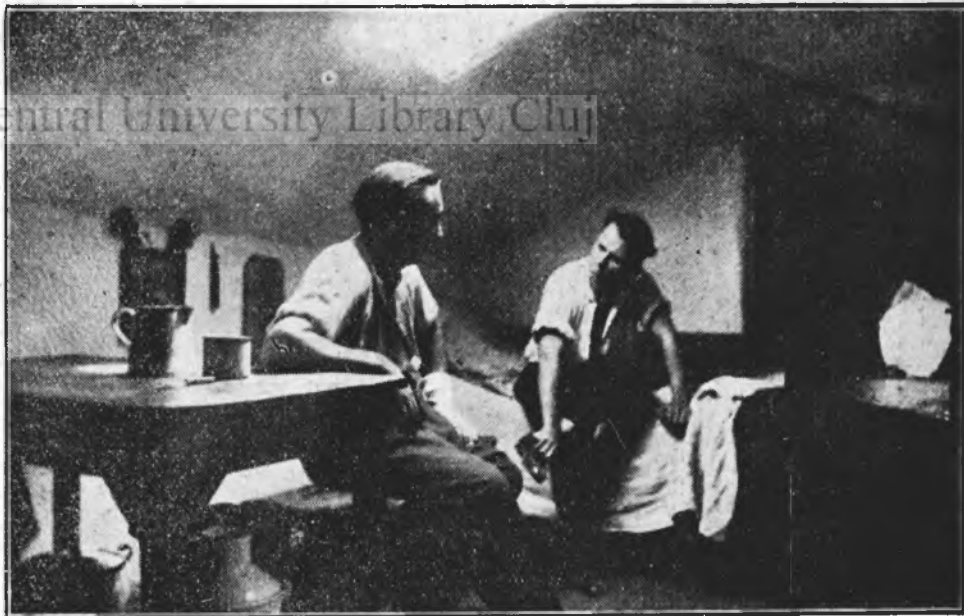
Lui Matt îi trecu prin minte înfățișarea

le avea de a-și împlini, de aci încolo, toate poftele de mult închipuite, în mintea sa. Aceste poftes ale cărnei sale bolnave, erau acum sgândărite de făgăduințele ademenitoare. Din flacărele lor strălucitoare, el își construia palate miraculoase, pline de orgii, mirându-se singur de ceea ce clădia. După când în când tresăria. I se păreau toate atât de extraordinare, încât nu puteau fi adevărate. Și totuși pietrele luciau aci, în fața lui, pe masă, întetind văpaia poftelor sale. Și dănsul tresărea din nou.

„Cred că ar fi foarte bine să le numărăm — spuse Matt deodată, liberându-se de vedeniile sale — tu ia seama ca să număr drept, pentru că noi amândoi trebuie să fim drepti unul în fața altuia, Jim. Înțelegi Jim?”

Lui Jim nu-i plăcură aceste vorbe și-și trădă sentimentele, prin privirea ochilor. În vreme ce lui Matt îi displăcu ceea ce observă în ochii tovarășului său.

„Ai înțeles?” repetă Matt, aproape amenințător.

omului gătuț, așa cum îi apăruse, în lumina palidă a lămpii electrice. Dar nimic nu tresăria în el, la această amintire.

„Cine știe răspunse dănsul — poate era gata să-și însele tovarășul. Și ar fi plecat prin țări depărtate, dacă nu l'am fi împiedicat noi. Eu cred că sunt toți atâția fâhâri printre oamenii cinstiți câți sunt printre apasi. Totdeauna găsești prin ziare asemenea lucruri, Jim. Tovarășii foarte adesea se înjunghie unul pe altul”.

O strălucire ciudată se ivi în privirea celuiălalt și Jim clipi din ochi nervos. Matt se prefăcu că nu observă nimic, dar spuse: „La ce te gândeai Jim?” Jim fu o clipă încurcat: „La nimic — răspunse dănsul — cugețam doar privind la toate giuvericalele acestea, ce lucru ciudat ni s'a întâmplat. Dar ce te face să mă întrebi?”

„Nimic, mă miram numai de lucrul acesta”.

Liniștea se permanentiză. Era întreruptă deabia arareori de o tresărire nervoasă a lui Jim, pe care-l coplesia conștiința bogăției adunate în fața sa. Nu vedea frumusețea pietrelor, numai imaginația lui sprintenă îi arăta toate posibilitățile pe care

„N'am fost totdeauna drepti?” replică celălalt ca un fel de apărare, pentru că trădarea începea să-i șoptiască la ureche.

„Nu te costă nimic să fi cinstit, când trăiești în mizerie — îi răspunse Matt. E mai greu în vreme de prosperitate. Până acum n'am avut nimic și nu puteam să fim decât drepti unul față de celălalt. Dar acum suntem bogați și trebuie să fim oameni de afaceri, — oameni de afaceri cinstiți. Ai înțeles?”

„Totmai ce spun și eu” — îl aprobă Jim, dar în adâncul sufletului său negru, și fără voia sa, gânduri sinistre și necurate se frământau ca fiarele în lanțuri.

Matt se îndreptă spre raftul de deasupra mașinei de gătit cu două ochiuri, apucă o pungă de hârtie și goli ceaiul dintr'însa. Dintr'alta răsturnă niște ardei roșu. Luă amândouă pungile și băgă în fiecare câte o grămadă de diamante.

„O sută patruzeci și șapte bucăți de mărimea întâia — spuse dănsul, după ce făcu inventarul — douăzeci mari; două pietricele mai mici și unul mai mare; și doi pumni de bucățele de pietre și praf”.

(Urmarea în No. viitor)

Curiozități.

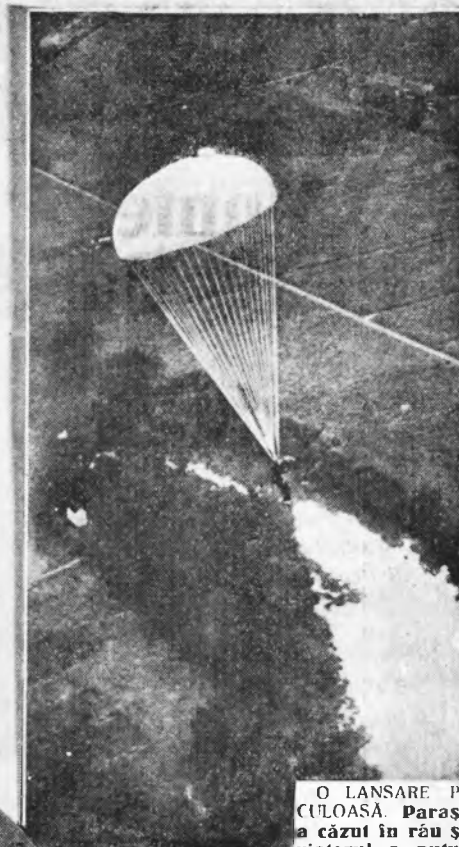
Idolul cu 60 de picioare. (ALFRED JACK SUN GIRI S" deia „Scala” din Berlin)

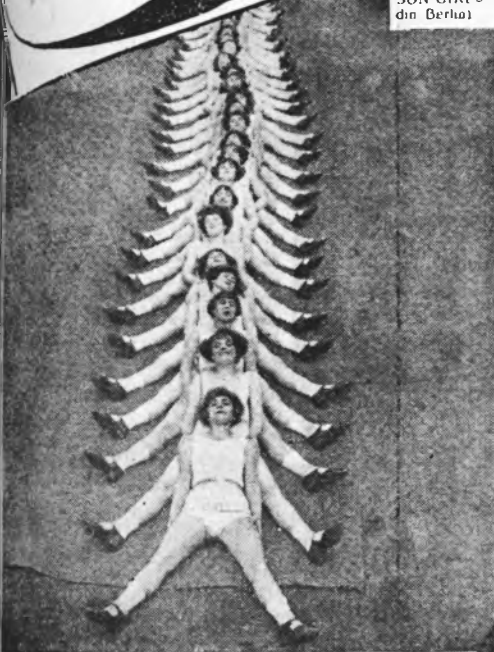
PASIENTA (O sculptura-portret în care sculptoarea engleză Miss Sybil Ashmore

Tip de cerșetor chinez.

O LANSARE PERICULOASĂ. Parașuta, a căzut în rău și aviatorul a putut fi salvat cu mare greutate.

FRUMUȘETE DIN MANILLA (Filipine) care nu concurează totuși la nici un concurs

O SARUTARE ORIGINALĂ. D-na Myrtle Huddleston, care a batut recordul femeilor de sedere în apă (54 ore 28 min) într-o piscină din New York este felicitată și sarutată de flut ei care pentru circumstanța s-a întins pe trambulină.

Un paterin hindus foarte puțin agedit, și dăleşar pe păr și barbă, inspiră mai mult desigur decât mîia.

MAMA ȘI FIUL. — Cămila cu puiul ei, în grădina zoologică din Berlin.

Inundațiile catastrofale din China au distrus linia ferată, în apropiere de Peking.

Cum se cunoaște omul

Un bătrân psiholog, a enunțat următoarele constatări, în privința fumătorilor:
Acela care împrumută tutun dela altul, este un econom ;

Acela care risipește tutun când și face țigara, e un dezordonat ;
Acela care, de obicei, uită chibriturile acasă, este un neprevăzător ;
Cel ce fumează prea des e un neuras-tenic ;

Acela care fumează țigări fine e un depravat.
În stărsit cel ce fumează tutun străin, dovedește lipsă de gust și de patriotism...
Și să se mai plângă candidatele la măritiș că n'au posibilitatea să-și cunoască pretenții !...

Realitatea zâmbeste..

Dela Munte, dela Mare

*Dela Aix les Bain, din Franța,
Din Slănic și din Constanța,
Din Royat, dela Pucioasa,
Din Vichy, din Aninoasa,
Vin în șiruri de vagoane,
Domni, valize și cucoane
Și duduț încântătoare,
Dela munte... dela mare...*

*Trec prin halte și prin stații,
Un convoi enorm de grații
Cuconițe și fecioare,
Durde și răscolitoare;
Trec vivace și alegre,
Brune albe, blonde negre,
Cu profilul ars de soare,
Dela munte... dela mare...*

*Unde's ochii plini de vraje,
Taina clipelor de plaje,
Străngerile de vâpae,
Prinse 'ntr'un costum de baie,
Rubicondele sirene,
Cu privirile viclene,
Ce se frământau sprintare,
Și la... munte și la... mare?*

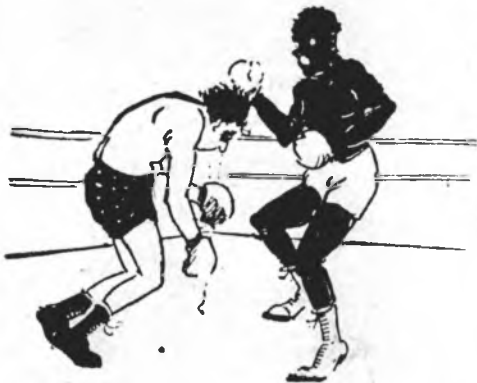
*Una ca și o cireașe,
A plecat să se îngrășe;
Alta, grasă ca flașeta,
Să-și formeze silueta.
Unele-au plecat „de boală”;
Altele să facă școală,
Ș'acum vin surâzătoare,
Dela munte... dela mare...*

*Dintre tineri, fiecare,
Au lăsat ceva, îmi pare...
Mimy a lăsat regrete,
Fify a lăsat pachete,
Buby plin de bonomie,
A lăsat o datorie,
De vre-o zece mișoare,
Pela munte... pe la mare.*

*Flori și brațe agitate
Și speranțe spulberate,
Machiavelice refrenuri,
Se opresc strivite 'n trenuri.
Și din noaptea cu abisuri,
Iată-te trezit din visuri,
Fără franc în buzunare,
Dela munte... dela mare.*

ION PRIBEAGU

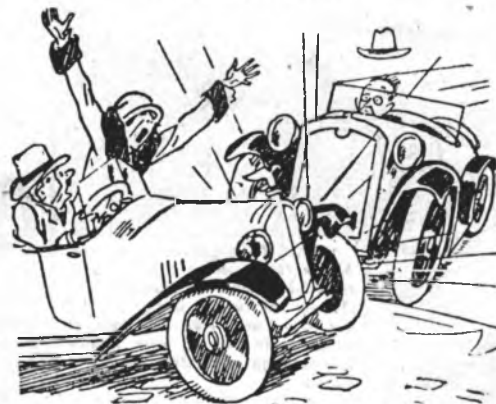
Diferite aspecte ale vieții

Unul care vede totul în negru...

Altul vede dublu...

Unul văd... stele verzi..

Și altul vede luna.. în apă

Restaurant „Imperial”

— Ei, acum că făcurăm câte-o baie zdrăvăndă, hai să căutăm și ceva mai succulent din partea gurei.

Tocmai când termină fraza, ajunseră în fața restaurantului „Imperial”. Erau doi: Brunea-Fox, reporterul „Dimineții” și foto-graful zărelor noastre. Reîntorși la Ismail dela Lărganca, din anchetarea leproșilor, luaseră câte-o baie, de bine, de rău, fierbințe și acum stomacurile, își cereau partea lor de combustibil.

Examinară clădirea, ferestrele pictate de muște și intrarea celui mai bun restaurant al urbei, strămbară voinicește din nas, dar cu un suprem curaj, intrară.

O sală lungă, întunecoasă, cu tablourșterse și colonii de muște, perfect organizate.

Masa: un pătrat imperfect, care oscila spre toate punctele cardinale. Scaunele, i dem. Dejunul: un amestec demonic de ciorbe, salate, fripturi, mîncări cu sos, toate reci și cu pâinea la fel. Chelnerul: o mogaldecă lungă, cu un aer tîmpit, somnoros, care o rupea bine românește. Decor: „salonul” cu vre-o 5 mese ocupate, un patron la bufet și o casierică pe un fel de eșafod. În fine, odată stomacurile aranjate, hai să tragă și câte-o festă.

— Băte!

— Porânciți! Iac'acu' îndată!

— Ia să ne dai două porții de fosile.

— Fasole?

— Fosile, boule. Dar să vii repede.

— Să văd dacă are la bufet.

— Pauză 2 minute.

— N'avem, conașule, alea cum le-ai zis.

— Cum se poate, dom'le? Restaurant de cl. I, să n'aveți fosile?

— Zău, n'avem!

— Chiamă patronul.

Intr'un minut, vine și respectivul, o mișcă umbilătoare, pe două piciorușe scurte.

— Se poate, dom'le, să n'aveți Două fosile?

Oraș pe malul Dunării, cu pescării!! Par' că ar trebui să le aduceți din China! Scandalos!

— Să vedeți Dvs., noi le țineam aproa pe regulat, că mîncînd și domni oferi la noi. Dar acum, pe căldurile astea, se strică și cum n'avem în fiecare zi, mușterica Dvs., mai bine nu le iau. Dar dacă mai veniți odată...

Fotograful, ardea și el:

— Dar niște stacacite congelate, poți să ne dai?

— Tocmai eri le-am terminat! Ce rău îmi pare!

— Asta-i culmea! Hotărât: pe viitor, vin cu mîncarea de-acasă.

— Scuzați, domnu, da' le aducem dela Galați cu vaporul, că tren n'avem. Și vaporul, vine numai din două în două zile iar, a avut un accident pe drum. Altfel, le consumăm foarte mult...

... Birtașul dela Ismail, va fi numit în diplomație...

LIVIU MIRON

„REALITATEA ILUSTRATĂ”

revistă săptămînală

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

București, str. Sărindar 9

Telefon 306/67

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an întreg Lei 300

Po o jumătate an „ 170

Pe trei luni „ 90

PENTRU STRĂINĂTATE

Penru America „ 800

Jugoslavia și Cehoslovacia „ 500

Director redacțional

NIC. CONSTANTIN

REALITATEA

ANUL II, No. 33
1 Septembrie 1928

ilustrată

20 PAGINI
Apare Sâmbătă

DURERILE VIETII INCEP DE TIMPURIU...